

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Departament Współpracy z Samorządem Terytorialnym

DWST-WPZN.053.11.2024.AB

Warszawa, 30 września 2024 r.

Pani

Szanowna Pani,

odpowiadając na mail z 1 lipca 2024 r., który został przekazany do resortu edukacji narodowej pismem BM-WKA-052-1-205/2024 z 4 lipca 2024 r. przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, w sprawie tzw. emerytur stażowych, Ministerstwo Edukacji Narodowej uprzejmie informuje.

Kwestie dotyczące wprowadzenia emerytur stażowych należą do kompetencji Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Z wyjaśnień uzyskanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej wynika, że obecnie Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, na mocy upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Stałego Rady Ministrów – Pana Macieja Berka, z 31 lipca br., prowadzi prace nad projektem stanowiska Rady Ministrów odnoszącego się do regulacji prawnych, zaprezentowanych w dwóch projektach ustaw i mających na celu wprowadzenie do polskiego porządku prawnego emerytur stażowych, tj.: – obywatelskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz o zmianie niektórych ustaw (druk nr 27), oraz – poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw w celu wprowadzenia emerytury stażowej (druk nr 187), tj. projekcie związanym z przedmiotową petycją.

Zaznaczyć należy, że Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dokłada wszelkich starań, by przedstawić wnikliwą analizę i ocenę zaprezentowanych w projektach ustaw rozwiązań prawnych i przekazać projekt stanowiska do dalszego procedowania. Z tego powodu w Ministerstwie prowadzone są nadal stosowne analizy ekonomiczne, prawne, techniczne i organizacyjne (m. in. we współpracy z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych), których rezultaty zostały już zaprezentowane w części w trakcie prac sejmowej Komisji Polityki Społecznej i Rodziny.

Jednocześnie informuję, że ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela, oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1672) zostały wprowadzone do ustawy – Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2024 r. poz. 986) przepisy art. 88a dotyczące zapewnienia prawa do emerytury na szczególnych zasadach nauczycielom, którzy podjęli pracę na stanowisku nauczyciela przed wprowadzeniem reformy emerytalnej w 1999 r., kiedy to system emerytalny przewidywał dla nauczycieli odrębne zasady przechodzenia na

emeryturę, a którym nie przysługuje prawo do przejścia na emeryturę na takich zasadach na podstawie przepisów obowiązujących do 31 sierpnia br. W tym miejscu należy podkreślić, że prawo do emerytury na szczególnych zasadach nie ma zastosowania do wszystkich nauczycieli zatrudnionych w jednostkach systemu oświaty lecz tylko w stosunku do nauczycieli zatrudnionych w tych jednostkach przed rokiem 1999. Tak więc wprowadzone w 2023 r. prawo do emerytury na szczególnych zasadach nauczycielom jest uprawnieniem o charakterze wygasającym.

Powyższą regulację wprowadzono w związku z licznymi postulatami podnoszonymi przez środowisko oświatowe (w tym związki zawodowe), które w szczególności zwracało uwagę na fakt, że w przypadku nauczycieli podejmujących pracę w szkole przed 1 stycznia 1999 r., obowiązywały przepisy art. 88 ustawy co dawało im prawo wcześniejszego odejścia z zawodu, w przypadku podjęcia takiej decyzji.

Odnosząc się do Konstytucyjnej zasady równości podniesionej przez Panią w piśmie należy zauważyć, że wymaga ona, aby wszystkie podmioty prawa charakteryzujące się daną cechą istotną (relewantną) w równym stopniu były traktowane równo (por. np. orzeczenie z 23 października 1995 r., sygn. K 4/95, OTK ZU nr 2/1995, poz. 11). Wyjątki od tej zasady muszą pozostawać w bezpośrednim związku z celem i zasadniczą treścią przepisów, w których zawarta jest kontrolowana norma, oraz służyć realizacji tego celu i treści. W tym miejscu należy podkreślić, że Trybunał Konstytucyjny w swoich orzeczeniach często wskazywał, że przy ocenie zgodności z Konstytucją regulacji z zakresu świadczeń emerytalnych i rentowych dopuszcza się szeroki margines swobody ustawodawcy co do wyboru optymalnych rozwiązań.

Podsumowując, biorąc pod uwagę powyższe wyjaśnienia, należy stwierdzić, że regulacja wynikająca z art. 88a ustawy - Karta Nauczyciela nie narusza konstytucyjnej zasady równości. Przepisy zostały bowiem wprowadzone w celu przywrócenia prawa do tego świadczenia dla nauczycieli, którzy podejmując pracę w jednostkach systemu oświaty przed 1 stycznia 1999 r., posiadali prawo do skorzystania z emerytury na szczególnych warunkach na podstawie art. 88 ustawy - Karta Nauczyciela.

Z poważaniem

Jerzy Jakubczuk
Dyrektor
/ - podpisano cyfrowo/